

OSZK HIRADÓ

II. évf. 8. szám

1959. április 20.

**A KÖZALKALMAZOTTAK SZAKSZERVEZETE KÖZPONTI VEZETŐSÉGÉNEK
A SZAKSZERVEZET TAGJAIHOZ ÉS AKTIVISTÁIHOZ INTÉZETT FELHÍVÁSÁBÓL**

Szakszervezetünk tagjai! Bizalmiak! Aktivisták!

A magyar szakszervezetek alapszabályai értelmében UJRA VÁLASZTJUK a bizalmiakat a szakszervezeti bizottságokat és a számvizsgáló bizottságokat.

A SZAKSZERVEZETI VÁLASZTÁSOKTÓL A TAGSÁG ÉS A KÖZPONTI VEZETŐSÉG JOGOSAN VÁRJA, HOGY AZ A SZAKSZERVEZETI MUNKA TOVÁBBFEJLŐDÉSÉT EREDMÉNYEZZE. Ennek fontos előfeltétele, hogy a szakszervezeti csoporttertekezetek, vezetőségválasztó taggyűlések olyan munkamegbeszélések legyenek, ahol az ösztönözés és segíteni akaró felszólalások révén kibontakoznak a szakszervezeti munka távlatai és a határozattá emelt javaslatok végrehajtását megtisztelő kötelességének tartja az alapszervezet minden tagja.

Bizunk abban, hogy szakszervezetünk tagsága OLYAN BIZALMIAKAT, VEZETŐKET választ, akik a munkáshatalom, a párt, a dolgozó nép, a béke ügye iránt hűségüket személyes példamutatásukkal eddig is bebizonyították, akik magatartásukkal, szakmai munkájukkal kivívták elismerésüket. A vezetőségválasztó taggyűlések előtt megválasztott jelölő bizottságok tartsák fontos erkölcsi kötelességüknek, hogy minél több dolgozót hallgassanak meg javaslatuk összeállítására előtt.

Az aktivisták, vezetők munkája csak akkor lehet eredményes, ha maguk mögött érzik a tagság segítő támogatását, ha látják, hogy élnek jogaikkal, de kötelezettségeiknek is eleget tesznek. A központi vezetőség tudatában van annak, hogy a közalkalmazottak az elmúlt években, de különösen az ellenferradalom után jelentős mértékben hozzájárultak a párt és a kormány helyes politikájának végrehajtásához a lakosság körében. Munkájuk megbeszélése a párt és a kormány vezetői részéről egyre jobban kifejezésre jut. A PÁRT ÉRTELMSÉGI POLITIKÁJA BIZTOSÍTIK ARRA, HOGY UGY ANYAGI, MINT ERKÖLCSI TÉREN AZ ELISMERÉS A JÖVŐBEN MÉG INKÁBB KIFEJEZÉSRE FOG JUTNI.

A KÖZPONTI VEZETŐSÉG KÉRI a szakszervezeti tagságot az aktivistákat, hogy a fenti okok érdekében legyenek segítői a szakszervezeti választásoknak, példamutató munkával, szakszervezetünk tagságára támaszkodva szolgálják a dolgozók ügyét, segítsék elő a szocializmus építésének meggyorsítását hazánkban.

SZAKSZERVEZETI BIZALMIKAT VÁLASZTUNK KÖNYVTÁRUNKBAN.

A SZOT Elnökségének határozata alapján, az általános szakszervezeti választások keretében újra választjuk könyvtárunkban a bizalmiakat, -azokat, akik dolgozóink egy-egy csoportját a hivatali és szakszervezeti szervek, vezetők előtt képviselték. Azokat a bizalmiakat, akik dolgozótársaik bizalmából, megbecsüléséből a szakszervezeti csoportok választott vezetői.

Egy évszázaddal ezelőtt a magyar szakszervezeti mozgalom kialakulásával egyidejűleg a munkások és alkalmazottak soraiból kiemelkedtek férfiak és nők, akik társaik bizalmából - innen a nevük: b i z a l m i - képviselték a műhely, a csoport dolgozóinak érdekeit a tőkessel, a tulajdonossal szemben. Ezek a bizalmiak a dolgozók érdekeiért áldozatot, küzdelemet, üldöztetést, nem egy esetben börtönt vállalva harcoltak a tőkés, a kapitalista államhatalom ellen. Dicsőség és megbecsülés vette körül őket és munkájuk nyomán sok százezer harcos, szervezett munkás nevelődött, akik buzdították, vezették a munkások és dolgozók harcát.

Hazánk felszabadulása óta a bizalmiak egészen más körülmények és feltételek között munkálkodnak. Munkájuk, feladatuk, felelősségük azonban semmivel sem lett kisebb. Kötelezi őket a múlt, az üldöztetések között helytálló bizalmiak emléke és az a bizalom és megbecsülés, melynek birtokában dolgozótársaik választott vezetőivé lettek.

Most a bizalmiválasztó csoporttertekezletek előtt újra felmerül a kérdés: KIKET VÁLASSZUNK MEG KIK LEGYENEK A SZAKSZERVEZETI CSOPORTOK VÁLASZTOTT VEZETŐI?

A helyes választáshoz a csoporttertekezletek megfelelő légkörét kell megteremtünk. Legyenek azok az őszinte számvetés fórumai, ahol a szakszervezeti munkát, a bizalmi munkáját értékelik, meghatározzák az új feladatokat és azok megvalósítására a legalkalmasabb embereket kiválasztják.

A bizalminak nem könnyű a feladata és igen sokrétű. Önzetlenül intézi társai ügyes-bajos dolgait, eljár ügyeikben, panaszaikban. Harcol a maradiság, a közönyösség, a lazaságok ellen. Segíti munkatársait, megbeszéli velük az élet kis és nagy problémáit. Tanácsokat, utbaigazítást ad nemcsak szakszervezeti, hanem politikai, gazdasági kérdésekben is. A bizalmiak választásánál, újraválasztásánál ezeket tartjuk szem előtt és olyanokat válasszunk, akik az elkövetkezendő időben hiven szolgálják a szakszervezetek legfőbb célkitűzéseit: munkáshatalmunk erősítését, a szocializmus építését, a dolgozók élet-és munkakörülményeinek állandó javítását. EZ, DOLGOZÓ NÉPÜNK ÉS SZEMÉLYENKÉNT IS MINDANNYIUNK ÉRDEKE.

x

KIVONAT A SZOT ELNÖKSÉGÉNEK A SZAKSZERVEZETI VÁLASZTÁSOKRÓL SZÓLÓ HATÁROZATÁBÓL:

" Az alapszabály szerint BIZALMINAK VÁLASZTHATÓ minden szakszervezeti tag, aki egyéves tagságát betöltötte és tagdíjhátraléka nincs, illetve három hónapnál kevesebb.

A szakszervezeti csoport vezetőjét, a BIZALMIT A SZAKSZERVEZETI CSOPORT GYÜLÉSÉN VÁLASZTHATÓ MEG. A csoportgyűlést a Szakszervezeti Bizottság hívja össze. A gyűlésen megvitatják a bizalmi beszámolóját és megadják a felmentést számára. Határozatot hoznak, hogy milyen kérdést továbbítanak a csoport nevében a szakszervezeti bizottságot választó taggyűléshez.

Az UJ BIZALMI SZEMÉLYÉRE az SZB kiküldötte, vagy a csoport bármely tagja JAVASLATOT TEHET. A jelöltek személyére vonatkozó javaslatokat a csoport tagjai megvitatták, végül nyílt szavazással megválasztják az új bizalmi. A VÁLASZTÁST AZ SZB KIKÜLDÖTT TAGJA VEZETI ÉS A VÁLASZTÁST AZ SZB HAGYJA JÓVÁ.

FIGYELEMMEL KELL LENNI ARRA, hogy a szakszervezeti munkát jól ismerő vezetőket, akik munkatársaik bizalmának megfeleltek, ismét megválasszák."

KÖNYVTÁRUNKBAN A BIZALMIVÁLASZTÓ CSOPORTÉRTEKEZLETEK E HÓ 20-24 NAPJAIN LESZNEK. EZEKEN AZ ÉRTEKEZLETEKEN A FEBR. 27-I TAGGYÜLESEN MEGVÁLASZTOTT JELÖLŐBIZOTTSÁG TAGJAI IS RÉSZT VESZNEK.

KÖZLEMÉNYEK

AZ OSZK KOLLÉGIUMÁNAK ÜLÉSÉRŐL JELENTJÜK:

ÁPR. 2-I ÜLÉS: - A Kollégium a Nemzetközi Kapcsolatok Osztályának összeállításában "AZ NDK KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI TANÁCSÁNAK SZERZŐDÉSTERVEZETE A SZOCIALISTA ORSZÁGOK KÖZÖTTI KULTUREGYEZMÉNYES KÖNYV-ÉS FOLYÓIRATCSERE TÁRGYÁBAN" c. előterjesztést tárgyalta meg. Ezzel kapcsolatos tájékoztatóunkat lapunk 5-6-i számában már közöltük.

ÁPR. 16-I ÜLÉS: - A Kollégium napirendjén a Könyvelosztó szerkesztésében "A HUNGARIKA PERIODIKA SZÓRVÁNSZÁMOK FELDOLGOZÁSÁNAK KÉRDÉSEI" c. előterjesztés szerepelt. - Az előterjesztés a KEO raktáraiban levő kb. 800 ezer darab hung. periodika szórványszám anyagának feldolgozási idejének és költségeinek ismertetését, a feldolgozással kapcsolatosan 92 könyvtár állásfoglalását és javaslatait, valamint a Könyvelosztó javaslatát tartalmazta. A Kollégium az előterjesztett javaslatot kisebb módosításokkal elfogadta és az OKT Szerz. Szakbizottságához továbbította.

A Kollégium a NYELVTUDÁSI PÓTLÉKOK könyvtárunkban való alkalmazása kérdésének felmérésére SEBESTYÉN Géza h. főigazgató vezetésével bizottságot küldött ki. A bizottság tagjai a főosztályok és a Szakszervezeti Bizottság kiküldöttei.

A Művelődésügyi Minisztériumban tartott értekezleten a TERMELŐSZÖVETKEZETI MEGYÉK KÖNYVTÁRAINAK SEGITÉSÉT határozták el. Ennek keretében könyvtárunk a GYÓRI MEGYEI KÖNYVTÁR és a SOPRONI JÁRÁSI KÖNYVTÁR patronálását vállalta el. A patronálás módszereinek kidolgozására a Kollégium SALLAI István elvtárs vezetésével bizottságot küldött ki.

SZEMÉLYI HIREK ÉS VÁLTOZÁSOK:

UJ MUNKATÁRSAINK: HANKE Lajos [GH], SZECSEI Gábor [Mikrofilmtár]

ELTÁVOZTAK KÖNYVTÁRUNKBÓL: FAZEKAS László, SZABÓ Györgyné.

ÁTHELYEZÉSEK [Zárójelben az új beosztási hely]: JÁGER Gyuláné [KC], SARKADY Erzsébet [KMK], SLACHTA Erzsébet [KC], SZILÁGYI György [KC], ZÁGONY Ilona [KMK].

KISEBB KÖZLEMÉNYEK:

A MŰVELŐDÉSÜGYI KÖZLÖNY f.évi 8.számában részletes tájékoztatás jelent meg az egyetemek, főiskolák, akadémiák 1959/1960. tanévi levelező [esti] tagozatairól és az ELTE nyelvtanfolyamairól. Érdeklődők a Művelődésügyi Közlöny jelzett számát a GAZDASÁGI HIVATAL-ban megtekinthetik.

ISMERJÜK MEG KÖNYVTÁRUNK EGÉSZÉNEK MUNKÁJÁT!

A SZINHÁZTÖRTÉNETI OSZTÁLY MUNKÁJA.

Könyvtárunk Színháztörténeti Osztályát 1949-ben szervezték meg. Ekkor egyesítették a könyvtár színháztörténeti vonatkozású anyagát a Nemzeti Színház történeti gyűjteményével. Ezek a gyűjtemények újabb köz- és magángyűjteményekkel egészültek ki; ma tervszerű továbbfejlesztésük kötelezpéldányszolgáltatás, vásárlás és csere útján történik.

Az osztály gyűjti a magyar és magyar vonatkozású színháztörténet minden könyvtári jellegű szöveges és képes emlékét, továbbá a világirodalmi szintű színházi műveket.

A GYŰJTEMÉNY HAT FŐCSOPORTRA TAGOZÓDIK: 1. magyar és külföldi színházi szakirodalom [kb. 3500 szakkönyv]; 2. kéziratos és nyomtatott szöveggönyvek [tartalmazza a Nemzeti Színház, a Vigszínház, a Népszínház és más színházak, színházi irodák szöveggönyvtárait, rendező, sugópéldányait, stb. és az idegen nyelvű szöveggönyvtárt, kb. 45.000 szöveggönyv]; 3. szinlapok és színházi aprónyomatványok [kb. 160.000 db.]; 4. színházi képgyűjtemény [metszetek, litográfiák, eredeti díszlet- és kosztümtervek, fényképek; kb. 40.000 db.]; 5. színházi irattárak [Nemzeti Színház, Vigszínház, az Eszterházy-színházak, színházi egyesületek irattárai]; 6. magyar és külföldi színházi szaklapok.

Az osztály állandó TANÁCSADÓ ÉS OLVASÓSZOLGÁLATOT tart fenn a gyűjtemény iránt érdeklődő olvasók, az állami szervek, intézmények, színházak és a külföldi érdeklődők részére. A gyűjteményt csak helyben lehet használni. Az osztályt évente átlagban másfél ezer érdeklődő keresi fel, természetesen sokkal több esetben.

Az osztályon elhelyezett anyagot SZAKIRODALMI, SZÖVEGGÖNYV ÉS KÉPKATALÓGUSOK teszik hozzáférhetővé. Ezeket kiegészítik a magyar színházi élet eseményeit számontartó RÉSZLETKATALÓGUSOK; pl. a felszabadulás utáni idők eseményeiben tájékoztató eseménynaptár, vagy a Nemzeti Színház működését részleteiben is feltérképező szerepkataszter. A MAGYAR SZINHÁZ ÉS DRÁMATÖRTÉNETI IRODALOM egészét lesz hivatva áttekinthető rendszerbe foglalni a magyar színház- és drámatörténetnek az osztályon készülő TÁRGYI KATALÓGUSA.

Az osztályon van elhelyezve a MAGYAR SZINHÁZTÖRTÉNET EMLÉKANYAGÁNAK LEGTELJESEBB GYŰJTEMÉNYE. Munkája tehát nem szorítkozhatik az olvasásra kért anyag forgalmazására. Kezdeményező, irányító és kutató munkát is kell vállalnia. Az osztály dolgozói lehetőségük arányában kiveszik részüket a magyar színháztörténet aktív tudományos műveléséből. Ilyen irányú munkájuk első célja az osztályon lévő anyag tudományos feltárása és rendszerezése. Ezen túl azonban egyes részletkérdések monografikus feldolgozására is vállalkoztak. Az osztály, bár nem rendszeresen, előadásokat és kiállításokat is rendez. [BERCZELINÉ, MONORI ERZSÉBET]

A KÖNYVELOSZTÓ FÖLÖSPÉLDÁNY-FELDOLGOZÓJA

A Könyvelosztó munkáját csak kevesen ismerik könyvtárunkban. Az OSZK közvéleményében munkája egyenlő a nemzeti tulajdonba került könyvek szétosztásával. De hogy e megállapítás mögött milyen munka van, arról csak kevesen tájékozottak.

Ez alkalommal a legkevésbé ismert és legújabb munkacsoportunkat, a Beloiannis u. 12-ben működő FÖLÖSPÉLDÁNY-ELOSZTÓT ismertetjük.

A FÖLÖSPÉLDÁNY-ELOSZTÓ a könyvtárak által átengedett fölöspéldányokat dolgozza fel és osztja szét. Jelenleg éppen a Gyarapítási Osztály által átadott kb. 23.000 kötetnyi duplumpéldányon dolgozunk, de már hat könyvtár jegeztette elő fölöspéldányait átvételre, ha erre megfelelő hely ürül.

MIT JELENT A FÖLÖSPÉLDÁNYOK FELDOLGOZÁSA? Az ide bekerülő anyagot először szakosportokra bontják, mert kb. 20 - féle szakjegyzéken kerülnek a feldolgozott művek felajánlásra. A szakozott és szerzői betűrendben felállított anyagot elsősorban az OSZK állomány-kiegészítése szempontjából vizsgáljuk meg: kontroláljuk az OSZK szerzői betűrendes katalógusában (az OSZK "szürke" - katalógusának egy másik példánya ugyanis a Beloiannis utcában van), hogy az előkerült hungarikumok szerepelnek-e az OSZK állományában, illetve van-e belőlük másodpéldány. Az OSZK állományának kiegészítése után fennmaradó művekről cimleírásokat készítünk, amelyeket szerzői betűrendes szakjegyzékbe foglalva sokszorosítunk. A szakjegyzékeket az egyes szakokban fő-vagy mellékgyűjtőként érdekelt könyvtárak kapják, s ennek alapján küldik be igénylőseiket. TÖBB MINT SZÁZ KÖNYVTÁR GYARAPITJA ILYMÓDON ÁLLOMÁNYÁT ABBÓL AZ ANYAGBÓL, AMELY ADDIG EGY-EGY KÖNYVTÁRNÁL CSAK MINT FÖLÖSLEGES TEHERTÉTEL SZEREPELT. [WIX GYÖRGYNÉ]

KÖNYVTÁRUNK ÉLETÉBŐL

HIREINK:

SZOBOLJEV KÉRÉSE KÖNYVTÁRUNKHOZ.- SZOBOLJEV, a szovjet Írószövetség elnöke, az ismert irodalomtörténész, aki nemrég hazánkban járt s hosszan tanulmányozta a magyar irodalmi élet megújulását, - azzal a kéréssel fordult az írókon keresztül Könyvtárunkhoz, hogy a mai magyar írók monográfiáját gyűjtsék össze részére. Ezuttal elsősorban SZABÓ PÁL, TAMÁSI ÁRON, TERSÁNSZKY J., JENŐ és VERES PÉTER életrajzi adataira volt szüksége olyan célből, hogy a Szovjetunióban is megismertesse őket, illetve munkájukat az olvasók milliós táborával. [M g]

[TÉRKÉPTÁR] - Az egyes kutatók mellett mind gyakrabban fordul elő, hogy szakmai testületek kérik fel a Térképtárat gazdag anyagának szakszerű bemutatására. Így legutóbb a HONVÉD TÉRKÉPÉSZETI INTÉZET Tudományos Osztályának munkatársai részére tartott a Térképtár demonstrációval összekötött szakmai előadást a magyar és az egyetemes kartográfia történet tárgyköréből. Az előadás után a látogatók megtekintették a gyűjtemény legnevezetesebb muzeális érdekű darabjait. [FALLENBÜCHEL ZOLTÁN]

[HELIKON KÖNYVTÁR] - A Tanácsköztársaság 40. évfordulójára rendezett emlékkiállítás, már közel 600-an nézték meg. A helyi középiskolák osztályonként szervezték a látogatást és csoportos látogatást szervez a helyi Nőtanács is.

Megtekintette a könyvtárat márc. 25-én SZOBOLJEV a magyar-szovjet barátságai hónapra hazánkban érkezett szovjet küldöttség vezetője több ismert magyar író: BÖLÖNI GYÖRGY, FODOR JÓZSEF, FÖLDEÁK JÁNOS kíséretében. [RAKOS JÓZSEF]

MUNKATÁRSAINK IRÁSAIBÓL:

KÉZIRATOK KATALOGIZÁLÁSA. Összeáll. BERLÁSZ Jenő, J. HAJDU Helga és CS. GÁRDONYI Klára közreműködésével. Bp. 1959. Orsz. Könyvtárügyi Tanács kiadványa, 3.

A különböző könyvtári munkafolyamatok utmutatóinak sorában jelent meg a "Kéziratok katalogizálása" c. kiadvány.

E régen várt munka röviden összefoglalja a kéziratok gyűjtésére, raktározására, használatára és konzerválására vonatkozó legfontosabb tudnivalókat is, - részletesen azonban a katalogizálás problémáival foglalkozik, igen gazdag példaanyagot ölelve fel.

Az utmutató bevezetője hangsúlyozza, hogy e munka nem szabvány jellegű, inkább a nagykönyvtárak kéziratattári gyakorlatából leszűrt szaktanácsok foglalata. A szerző óva inti a közgyűjteményekben levő kéziratok őrzőit pl. attól, hogy régi, nagy kéziratgyűjtemény anyagának felállításában az ismertetett célszerű rendre akarjanak áttérni. Mint könyvtártörténeti emléket is, a régi felállítást helyesebb ilyen esetekben tiszteletben tartani, esetleg lezárt egységként, - s a régi gyűjtemények új szerzeményeinél vagy ujonnan létesített kéziratárakban kell érvényesíteni az új raktározási szempontokat.

Bármilyen felállítású kéziratár gondosan készített, jó katalógussal tárja fel anyagát a kutatás számára. Ezért van nagy jelentősége annak, hogy az utmutató alaposan foglalkozik a katalogizálás minden felmerülhető kérdésével, - bizonyára őszinte öröme a vidéki könyvtárak és múzeumok dolgozóinak, kik e téren eddig kevés segítséget kaptak.

A korszerű, tudományos igényű kéziratkatalogizáláshoz azonban a helyi kéziratárak kutató-szolgálati feladatain túl országos érdek is fűződik. Az OSZK kéziratárában már folynak az országos központi kéziratcímjegyzék felállításának munkálatai. Ez a nagy jelentőségű vállalkozás napjaink egyre sürgetőbb feladata, - s a leginkább egyetlen példányban lévő kéziratok központi címjegyzékének felállítása legalább annyi figyelmet érdemel - a könyvtárosok, a könyvtárvezetők és a felettes szervek részéről egyaránt, - mint a nyomtatott művek, folyóiratok vagy térképek lelőhelyének pontos nyilvántartása.

E készülő központi nyilvántartás pedig természetesen egységes katalogizálási gyakorlatot tételez fel. Ezért az OSZK kéziratárának dolgozói is örömmel üdvözlik ezt az utmutatót, mint a kéziratok központi címjegyzéke megvalósulásának egy állomását. Reméljük, hogy kartársaink az ország egész területén haszonnal forgatják majd ezt a kitűnően összeállított utmutatót, - előbb az új szerzemények feldolgozása közben, majd újból katalogizálva a régi anyagot, - s ezzel a maguk könyvtárán kívül jól szolgálják majd az országos feladatokat is.

SAJTÓ ALATTI MUNKÁK. - A Magvető gondozásában jelenik meg A MAGYAR ZENETÖRTÉNET KÉPESKÖNYVE. A kiadványt FALVY Zoltán, KERESZTURY Dezső és VÉCSEY Jenő szerkesztették. - A Zeneműkiadónál kerülnek kiadásra VÉCSEY Jenő "Michael Haydn magyaros rondoju d-moll szimfóniájának Urtext-kiadása" és "Ária-antológia Haydn operáiból" c. munkái.

OLVASÓINK IRJÁK:

SEGÍTSÉGET KÉR A HELIKON KÖNYVTÁR.- A Könyvtár iránti érdeklődés növekedését mutatja, hogy az első negyedévben már 1597 fő volt a látogatók száma, csaknem kétszerese az előző év ugyanezen időszakának.

Keszthely város vezetősége igen nagy erőfeszítéseket tesz az idegenforgalom fejlesztése érdekében. Sajnos az ebből következő követelménynek könyvtárunk - főleg létszámproblémák miatt - csak korlátozott mértékben tud megfelelni. Az elmúlt évben napi 4 órára emeltük a látogatási időt, de az is kevésnek bizonyult. Igen sokan zugolódnak, hogy nem láthatják a könyvtárt, mert látogatásuk idején történetesen zárva van. **BÁRCSAK MEGOLDHATÓ VOLNA, HOGY A DELYI BALATON MUEUMHOZ HASONLÓAN EGÉSZ NAP NYITVA LENNE A KÖNYVTÁR.** [Rakos József]

MEGFELELŐ TECHNIKAI FELSZERELÉST ÉS MEGFELELŐ SZÁMU TECHNIKAI SZEMÉLYZETET.- Valamikor, úgy 10-11 évvel ezelőtt egy összdolgozói értekezleten némi derűltséggel fogadták azt a felszólalást, mely autót kért a Széchenyi Könyvtár számára. Ma már két autója is van a könyvtárnak.

Azelőtt a hivatalsegédék takarították a helyiségek nagy részét, ma ezt a munkát takarítószemélyzet végzi.

Asztalos, villanszerelője is van a könyvtárnak.

E kétségtelen pozitívumok mellett meg kell állapítani, hogy a feladatok olyan gyors ütemben növekedtek, hogy ehhez képest a technikai felszerelés fejlesztése elmaradt, nem kielégítő, a technikai személyzet létszáma pedig nem elegendő a feladatok megoldásához.

A raktári helyhiány szinte megoldhatatlan problémát jelent.

A saját nyomda hiányának következménye, hogy a "havonta" megjelenő Nemzeti Bibliográfia félévenként lát napvilágot.

Az elmúlt évtizedek köteleespéldány kimutatásai, e pótolhatatlan dokumentumok a pincébe vannak lerakva, nedvességnek kitéve és az adatokat kérőket emiatt el kell utasítani.

A technikai személyzet száma sem kielégítő. Az 1956-ban megrongálódott íróasztalok fiókjait még ma sem lehet bezárni. Ha egy ablakkilincs lehetővé teszi megjavításával várni kell addig, míg elegendő hasonló munka gyülik össze, hogy érdemes legyen egy szerelőt kihívni. Ládák felbontása vagy egyik épületből a másikba szállítása sokszor komoly gondot okoz.

Könyvtárunk dolgozói tudnak nehéz körülmények között dolgozni, ezt már nem egyszer megmutatták, de ezek a hiányosságok feltétlenül csökkentik a könyvtárosok produktivitását. A Nemzeti Könyvtár reprezentatív intézmény is, külföldiek látogatják, de ettől függetlenül jó működése érdekében biztosítani kell a civilizált munkaviszonyokat, megfelelő számú szerelőt és anyagmozgatót.

Ezen a területen a látszólagos pazarlás, tényleges megtakarítás. [M.Z.]

INTÉZKEDÉST KÉR A KÖTÉSZET.- A kötetészeti kurrens munkák elvégzése sajnálatos módon nem kielégítő, mert a hónapok óta megüresedett kiegészítő állás betöltésére, amely pedig már eddig is több mint 700 munkára kiesését jelenti, mindezt ideig intézkedés nem történt. [SASVÁRI DEZSŐ]

KÖNYVTÁRUNK POSTÁJÁBÓL:

A POZSONYI EGYETEMI KÖNYVTÁR igazgatójától JURAJ PASKA elvtárstól kapta könyvtárunk az alábbi levelet:

UNIVERZITNÁ KNIZNICA V BRATISLAVE.-

TISZTELT KARTÁRSÁK! A sokéves baráti kapcsolatok, melyek könyvtárainkat összekötik, arra ösztönzik a bratiszlavai Egyetemi Könyvtár igazgatóságát, hogy ezennel tanulmányuttra és látogatásra hívja meg tisztelettel az Országos Széchényi Könyvtár kartársi testületét.

E látogatásra a május vagy júniusi hónapot tartjuk a legalkalmasabbnak és az utazással egyben 4 teljes napot venne igénybe. Amennyiben meghívásunk kedvező fogadtatásra talál kérjük utjuk és ittartózkodásuk programját, tekintettel az Önöket érdeklő szakkörökre, velünk idejekorán közölni sziveskedjenek.

Vendégszeretettel és szívélyességgel várjuk Önöket könyvtárunkban és reméljük, hogy kölcsönös tapasztalatcsere és a személyes közlések fel lendítik együttműködésünket és elmélyítik baráti kapcsolatainkat,

Baráti és elvtársi üdvözléssel: - - "

Hasonló szíves elvtársi levelet kaptunk egyidejűleg a könyvtár SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁGÁTÓL is LUDMILA HERCHLOVÁ és DR. FRANTISEK MESTITZ elvtársak aláírásával, mely a kölcsönös látogatás részleteivel foglalkozik.-

Könyvtárunk HIRLAPTÁRA vette kézhez a következő levelet: "M. hó 26-án kelt b. levelüket vettem. Rendkívül nagy örömöm volt belőle, mert sz. közlésük még bővebb volt, mint amennyit vártam, illetőleg kívántam: a szarvasi lapokról ugyanis teljesen elfelejtkeztem. A Csehszlovák Tudományos Akadémia kutatócsoportját máris felkértem, hogy a kérdéses cikkeket lemásolja, vagy lefényképezze részemre.- Nagy szíveségükért fogadják még egyszer leghálásabb köszönetemet, s maradok teljes tisztelettel: Bratislava, 1959. márc. 13. PAVEL ZIHLAVSKY sk." -

A NEMZETKÖZI CSERESZOLGÁLAT ez év elején 120 hazai könyvtárhoz intézett körlevelet és kért véleményt munkájáról. A beérkezett levelekből idézünk néhány sort:

ÁLLATORVOSI FŐISKOLA: "Az Önök révén kapott tudományos folyóiratok és könyvek nemcsak jelentősen elősegítik az intézményünkben folyó kutatómunkát, hanem egyben jelentős pénzösszeg megtakarítását teszik számunkra lehetővé". - BUDAPESTI MŰSZAKI EGYETEM KÖNYVTÁRA: "A könyvtárunknak juttatott anyag jó része értékes.- Helyesnek tartanók, ha az országba érkező csereanyagot egyetlen helyről és éppen az OSZK Csereközpontjától kapnák a könyvtárak". - MADÁRTANI INTÉZET: "Igen jóleső örömmel és hálával emlékezhetem, hogy az utóbbi években mennyire feljavult a nemzetközi folyóiratcsere szolgálat és mennyire gyorsabb, mint a háborúelőtti években." - MTA IRODALOMTÖRTÉNETI INTÉZET: "Segítségük és közvetítésük könyvtárunk állományában minőségi tényezőt is jelent". - MSZMP PÁRTTÖRTÉNETI INTÉZET: "A cserebizottság által juttatott könyvek jól egészítik ki könyvtárunk gyűjteményét", javasolta a kapcsolatok további bővítését.- Hasonlóképpen a kapcsolatok bővítését és a Nemzetközi Csere működési területének kiterjesztését javasolta az MTA KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI INTÉZETE. [Beck Oszkár]

H i r e k
MÁS KÖNYVTÁRAK ÉLETÉRŐL ÉS MUNKÁJÁRÓL

[A KMK KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI OSZTÁLYÁNAK KÖZLEMÉNYE]:

Lapunk előző számában vázolt országos könyvtári kép az elmúlt hetekben még sokrétűbb lett. Különösen élénk tevékenység tapasztalható a vidéki közművelődési hálózat területén.

ÚJ KÖNYVTÁRAK MEGNYITÁSÁRÓL érkeznek hírek nap, mint nap. Fejérmegye 7 községében (FEJÉRMEGYEI HIRLAP ápr. 1.), Pétervásáran (HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG ápr. 7.), és a baranyamegyei Hirden (DUNÁNTULI NAPLÓ márc. 22.) új könyvtárak létesültek.

Örvendetesek azok a hírek, melyek arról adnak számot, hogy A TANÁCSOK INTENZÍVEBBEN TÁMOGATHÁK A KÖNYVTÁRAKAT. 8.000 Ft-ot kaptak a szentgöthárdi járás könyvtárai ez év első negyedében (VAS NÉPE ápr. 3.) AZ ÉSZAK-MAGYARORSZÁG márc. 25-i számának hiradása szerint pedig a szerencsi járás községfejlesztési tervében 24.800 Ft-t irányzott elő könyvbeszerzésre.

A megnövekedett feladatok jobb végzésének érdekében országsszerte KÖNYVTÁROSI SZAKÉRTEKEZLETEKET tartanak. Baján 3 járás könyvtárosai gyűltek össze, ahol a termelészövetkezetek könyvtárosainak részvételével vitatták meg a tennivalókat. (PETŐFI NÉPE márc. 25.) Veszprémben a szakszervezeti könyvtárosok tartottak értekezletet, ahol az egységes könyvtári munkamódszerekről tárgyaltak. (KÖZÉPDUNÁNTULI NAPLÓ márc. 25.)

Mind gyakrabban találkozunk megyei lapok hasábjain EGY-EGY KÖNYVTÁR BELSŐ MUNKÁJÁT ISMERTETŐ CIKKEKKEL. A VAS NÉPE márc. 24-i száma a könyvkölcsönzés és helyben olvasásról közöl képes riportot, a ZALAI HIRLAP márc. 25-i számában pedig Gál Róbert könyvtárvezető a nagykanizsai járási könyvtár szabadpolcos kölcsönzési tapasztalatairól számol be.

A PESTMEGYEI HIRLAP-ban három terjedelmesebb cikk foglalkozik konkrét könyvtári kérdésekkel. A márc. 24-i szám a nemzetiségi könyvtárak kérdéséről, az ápr. 1-i szám a Ganz Árammérő Gyár könyvtárának gyenge munkájáról, az ápr. 2-i szám pedig arról, hogy a könyvtárosok mi módon támogathatják a termelészövetkezeti mozgalmat.

Egy-egy könyvtár munkájának egészéről is keresztmetszetet adnak a lapok. A ZALAI HIRLAP ápr. 3.-i száma a nagykanizsai városi és járási könyvtár életéről, a KÖZÉPDUNÁNTULI NAPLÓ márc. 29-i száma pedig az óhidi könyvtárról számol be. A hevesi járási könyvtár munkásságát a HEVESMEGYEI NÉPUJSÁG márc. 27-i száma ismerteti.

Az olvasómozgalom fejlesztésére az elmúlt hetekben is történtek lépések. A KISZ vas megyei végrehajtó bizottsága felhívást tett közzé e kérdésben. (VAS NÉPE márc. 24.) A csongrád megyei könyvtár és a szegedi tisztáj írói munkaközössége tanyai iskolákba felolvasó esteket rendez. (TISZTÁJ márc. 1.) Szolnok megyében a járási könyvtárak 150-200 kötetes mozgókönyvtárakat létesítettek. (SZOLNOKMEGYEI NÉPLAP ápr. 3.) A pest-négyrád megyei könyvtárosok közül többen pénzjutalmat és emléklapot kaptak az immár fél éve tartó munkaverseny lezárása alkalmával. (FÖLDMŰVELŐ ápr. 2.)

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁRAKRÓL igen gyéren tudósítanak a lapok. Jelentősebb cikk csak a Szabó Ervin Könyvtár munkájáról látott napvilágot a HÉTFŐI HIREK márc. 25-i számában. A "Marx Károly" Közgazdaságtudományi Egyetem márc. 23-án újra indult lapjában a KÖZGAZDÁSZ-ban könyvtárrovat indult, ahol a szerkesztőség tájékoztatja a hallgatókat a könyvtár életéről, új

beszerzéseiről stb. A KÖZGAZDASÁGI SZEMLE márciusi száma pedig "Az Országgyűlési Könyvtár Magyar Tanácsköztársaság Különgyűjteménye c. kiadványát ismerteti (337-339 p.)

A budapesti napilapok ápr. 8-11 számai közölték a MAGYAR UNESCO BIZOTTSÁG üléséről szóló beszámolót, ahol dr. JÓBORU Magda főigazgató, a bizottság elnöke számolt be a világszervezet múlt év végén tartott X. közgyűléséről. Innen értesültünk arról is, hogy a jövő év elején az UNESCO Budapesten rendezi meg az EURÓPAI KÖNYVTÁRÜGYI REGIONÁLIS KONFERENCIÁT.

A MAGYAR-SZOVJET BARÁTI TÁRSASÁG HIREIBŐL:

MEGALAKULT KÖNYVTÁRUNKBAN AZ MSZBT SZERVEZETE

Könyvtárunk MSZMP SZERVEZETE kezdeményezésére az elmúlt héten baráti beszélgetésre gyűltek össze mindazok, akiket az MSZMP szervezet a MAGYAR-SZOVJET BARÁTI TÁRSASÁG ügyében dolgozóink közül az első alkalommal meghívott.

A jelenlevők ILÓSZERÜNEK TARTOTTÁK az MSZBT HELYI CSOPORTJÁNAK MEGALAKÍTÁSÁT és úgy vélték, hogy miután a helyi csoport működése nincsen semmiféle szabályzathoz kötve, A MEGALAKULÓ CSOPORT MUNKAPROGRAMJÁT A KÖNYVTÁRI MUNKA SZEMPONTJAINAK MEGFELELŐEN KELL KIALKOJTANI. Az értekezleten igen tartalmas hozzászólások és javaslatok hangzottak el. Ezekből emeljük ki a következőket:

GAMBOCZ ISTVÁN helyesnek tartaná, ha az MSZBT helyi csoportja feladatának tekintené olyan SZAKMAI ELŐADÁSSOROZAT rendezését, mely alkalmat ad a szovjet könyvtárügy kérdéseinek tanulmányozására. Saját maga is ismertetni szeretné azokat a tapasztalatokat, melyek osztálya [Nemzetközi Kapcsolatok] munkájával függenek össze. N. RÁCZ ARANKA azokra a SZOVJET KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI TANULMÁNYOKRA és cikkekre hívta fel a figyelmet, MELYEK FORDÍTÁSBAN NEM JELENNEK MEG. A KMK Könyvtártudományi Osztálya részéről segítséget ajánlott fel és javasolta egy-egy ilyen cikk megvitatásának felvételét a csoport programjába.

SEBESTYÉN GÉZA könyvtárunk helyettes főigazgatója igen tartalmas hozzászólásában a SZOVJET KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI TAPASZTALATOK ÁTVÉTELENEK MÓDSZERBELI KÉRDÉSEIVEL foglalkozott. Helyesnek tartotta N. RácZ Aranka javaslatát mivel a nagy tudományos könyvtárak fejlődésének kérdéseivel szaklapjaink megfelelő terjedelemben nem tudnak foglalkozni. Számunkra pedig éppen ez lenne az érdekes és a szükséges. A tapasztalatátvétel célravezető módszerének tartaná azt, ha a megalakult MSZBT csoportunk felvonná a kapcsolatot a nagy szovjet könyvtárakkal és speciális kérdéseinkben: könyvtár-építés, raktározás, szakmai tájékoztatás, stb. igyekezne tapasztalatokat gyűjteni.

BECK OSZKÁR és DÁNIEL GYÖRGY hozzászólásaikban a csoport munkaprogramjának színessé, sokrétűvé tételének kérdésével foglalkoztak. Dániel György többek között javasolta, hogy helyes lenne, ha a Budapesten megforduló szovjet kulturális delegációk egy-egy tagját könyvtárunk és az MSZBT csoport beszélgetésre hívná meg. WIX GYÖRGYNÉ hasonló szempontból a Szovjetunió irodalmával, történelmével, stb. foglalkozó "dupla v. semmi játék" rendezését javasolta a csoport valamelyik rendezvényén.

HARSÁNYI MARGIT az Állami Gorkij Könyvtárral való kapcsolat felvételét javasolta, melynek dolgozói saját tapasztalatukból bizonyára újabb ötletekkel tudnák segíteni a csoport munkáját. RADNAI MÁRTA a közönségszervezés

vonalán a szovjet szindarabok kiemelését, - BASSOLA ZOLTÁN pedig azt javasolta, hogy az MSZBT csoport publikációira használják fel a "Könyvtárosok tapasztalatcseréje" c. kiadványt és az OSZK Hiradót.

Többben vetették fel a SZOVJETUNIÓ-BELI TANULMÁNYUTAK RENDEZÉSÉNEK, és az OROSZ NYELV TANULÁSÁNAK kérdését is. Igen helyesen szó esett arról is, hogy könyvtárunk dolgozói közül azokat, akik ez évben Szovjetunió-beli tanulmányuton vesznek részt, lássuk el tanulmányutukon figyelemmel kísérendő szempontokkal és kérjük, hogy tapasztalataikról számoljanak be.

Az igen tartalmas megbeszélés eredményeként a jelenlevők ELHATÁROZTÁK KÖNYVTÁRUNK ISZBT CSOPORTJÁNAK MEGALKALÍTÁSÁT és a SZERVEZÉS IDEIGLENES VEZETÉSÉVEL HECK Oszkár, DEZSÉNYI Béla, MÁTYÁS Ferenc, RUDAS Klára és WIX Györgyné elvtársakat BIZTÁK ME. Az ideiglenes vezetőség elnöke DEZSÉNYI BÉLA elvtárs lett.

EGYÉB HIREK:

- MOSZKVÁBAN, a Barátság Házában ünnepélyesen ALÁIRTÁK a Szovjet Baráti Társaságok Szövetségének, a SZOVJET-MAGYAR BARÁTSÁG TÁRSASÁG, és a MAGYAR-SZOVJET BARÁTI TÁRSASÁG EZ ÉVI EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSÁT. Ezek szerint a két társaság támogatást nyújt egymásnak különböző rendezvényekben, könyvtári látogatásokban és a népszerűsítő munka fejlesztésében.

A megállapodás kimondja azt is, hogy a két társaság kölcsönösen kiállításokat, összejöveteleket és egyéb kulturális találkozókat rendez. Ilyen találkozó lesz többek között a tervezett MOSZKVAI-LENINGRÁDI TALÁLKOZÓ is, amelyen könyvtárunkból többen résztvesznek. Ezenkívül: a Szovjetunióban megemlékeznek Tancosics Mihály születésének 160., Móricz Zsigmond születésének 80. és Kazinczy Ferenc születésének 200. évfordulójáról. [Má]

- A népszerű KÖNYVKLUB (VI. Liszt Ferenc tér 1.) amelynek állandó jelle-gű műsorában könyvtárunk dolgozói közül is többet szerepeltek előadásaikkal, hónapról, hónapra hasznos összejöveteleket rendez. Ápr. 16-án WALDAPFEL József akadémikus tartott előadást "A Szovjetunióban folyó vita: a szocialista realizmus kérdései" címmel, ápr. 20-én este fél 6 órakor "Az irodalmi kritika helyéről" címen TOLNAI Gábor akadémikus beszél. [Má]

IREK SZAKSZERVEZETI ÉLETÜNKBŐL

A SZAKSZERVEZETI BIZOTTSÁG ÜLÉSÉNEK ANYAGÁBÓL:

Szakszervezeti Bizottságunk ÁPR. 14-ÉN ülést tartott, melyen megtárgyalta a SZOT Elnökségének a szakszervezeti választásokkal kapcsolatos határozatát és a Közalkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottsága által kiadott irányelveket.

Fentiek alapján az SZB összeállította könyvtárunk választási ütemtervét és az alábbi határozatokat hozta:

- A BIZALMIVÁLASZTÓ CSOPORTÉRTEKEZLETEKET könyvtárunk 23 szakszervezeti csoportjánál április 20-24. napjain kell megtartani. Az értekezleteket az SZB kiküldött tagjai vezetik és a csoportértekezleteken résztvesznek a febr. 27-i taggyűlésen megválasztott jelölő-bizottság tagjai is.

- A jelölő-bizottságnak a VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ TAGGYÜLÉS ELÉ TERJESZTENDŐ JAVASLATÁT a taggyűlést 10 nappal megelőzőleg a könyvtár épületeiben ki kell függeszteni és a Híradóban közölni kell.
- A VEZETŐSÉGVÁLASZTÓ TAGGYÜLÉST május 12-én 16. órakor a Puskin utcai díszteremben kell megtartani. A taggyűlés NAPIRENDJE: 1. Beszámoló az SZB munkájáról és a Számvizsgáló Bizottság jelentése. 2. Választás.

MUNKATÁRSAINK A VÁLASZTÁSOK ELŐKÉSZÍTÉSÉBEN.- Könyvtárunk szakszervezeti választásának segítségével a SZOT részéről LAKATOS JÓZSEFNÉ elvtársnőt, a Közal alkalmazottak Szakszervezete Budapesti Bizottságának részéről pedig SEBŐ ZOLTÁNNÉ elvtársnőt, az OMK osztályvezetőjét bízták meg.

H i r e i n k

POZSONYI TANULMÁNYÚTAK.- A "Könyvtárunk postájából" c. rovatunkban közölt elvtársi meghívás alapján júniusban és szeptemberben 2 csoportban tervezzük a pozsonyi tanulmányút megszervezését. Előzetes terveink szerint viszonzásul augusztusban látnánk vendégül a POZSONYI EGYETEMI KÖNYVTÁR munkatársait könyvtárunkban. A tanulmányutakon való részvételre jelentkeztettek a szükséges tudnivalókról a bizalmiak útján kapnak értesítést.

JÖJJ VELÜNK! - A SZOT Természetbarát Irodája és a Magyar Természetbarát Szövetség ez évben is változatos programját hirdette meg a hétfégi kirándulásoknak és turáknak. Az SZB lehetőséget kívánna nyújtani dolgozóinknak, hogy ezeken résztvegyenek és amennyiben nagyobb érdeklődés mutatkozna, a könyvtáron belül is rendezne ilyen hétfégi kirándulásokat.

Ez alkalommal a májusi központi rendezvényeket ismertetjük, melyeken való részvételre lehetőséget tudunk biztosítani.

MÁJUS 17 - MAGYARKUT, Börzsöny hegység. Különvonat, személyenként 16 Ft. Jelentkezési határidő: ápr. 29.

MÁJUS 31 - PUSZTAVÁM-VÉRTES HEGYSÉG.- Különvonat, személyenként 36 Ft. Jelentkezési határidő: máj. 5.

VISEGRÁD. - Különhajó, személyenként 14 Ft. Jelentkezési határidő: máj. 13.

Részletes ismertetést a kifüggesztett hirdetemények nyújtanak. Jelentkezésnél a részvételi költséget be kell fizetni. Jelentkezni POLGÁR TAMÁS-nál lehet, Színháztörténeti Osztály. Tel. MÁV 256.